

Luister naar het lied: City on the hill

de eerste brief van de apostel Johannes (NBV) (H1 en H2)

“Naastenliefde”

Sinds een tijdje ben ik werkzaam in Guernsey – een van de kanaal eilanden tussen de Franse en Engelse kust. Toen ik daar een keer op een weekeinde was ben ik eens naar een kerkdienst gegaan bij het Leger des Heils. De dienst daar stond in het teken van dankbaarheid voor Gods overvloedige genade en als antwoord daarop je leven in dienst stellen van je medemens, om zo Gods rijke genade weer door te geven aan de medemensen. Dit te doen in de vorm van tijd, aandacht, geld. Of hoe dan ook maar - alle praktische vormen die maar denkbaar zijn hoe je Gods liefde tot uitdrukking kan brengen naar je naaste.

Alle aanwezigen waren in een soort uniform gekleed, een zwarte broek en een wit overhemd met korte mouwen en schouderrepauletten en hadden rangen als bij de krijgsmacht. Het Leger des Heils staat bekend als een organisatie die er voor iedereen is en die iedereen, ongeacht geloof, ras of overtuiging helpt. De reden voor deze levenshouding staat in de Bijbel: **“Heb de Heer, uw God, lief met heel uw hart en met heel uw ziel en met heel uw verstand. Dat is het grote en eerste gebod. Het tweede is daaraan gelijk: heb uw naaste lief als uzelf.”** (Matteus 22:37)

Je zit dan in een zaal met mensen van alle leeftijden die zowel door daden als door hun uiterlijk laten zien dat ze een radicale keuze hebben gemaakt om God te dienen door hun hele leven aan Hem over te dragen. Ook zag je vaders en nog jonge zonen die gezamenlijk actief waren in de dienst, bijvoorbeeld door het maken van muziek of door voorbede.

Kort voor deze dienst was ik de boodschap van vanochtend aan het voorbereiden, en dus onmiddellijk daarna zag ik tijdens deze dienst mensen die in praktijk brachten wat het onderwerp was van mijn boodschap vandaag.

Ik wil gaan kijken naar de eerste brief van Johannes. Ik wil een stukje daarvan vers voor vers doorlopen.

Ik zal, naast de 1^e brief van Johannes ook stukjes lezen uit het Evangelie van Johannes. Laat je daardoor niet in de war brengen...

1 Johannes 1

1 Wat er was vanaf het begin, wat wij gehoord hebben, wat wij met eigen ogen gezien en aanschouwd hebben, wat onze handen hebben aangeraakt, dat verkondigen wij: het Woord dat leven is.

Johannes heeft kennelijk een openbaring gehad - dat Jezus het levend(makend)e Woord van God is.

In het eerste hoofdstuk van Genesis lezen we 8 keer de formule...

“God **sprak**: ... er moet ... en zo gebeurde het ... en God zag dat het goed was”

De eerste woorden van het evangelie van Johannes zijn...

1 In het begin was het Woord, het Woord was bij God ^(1e) en het Woord was God.

2 Het was in het begin bij God. ^(2e)

3 Alles is erdoor ontstaan ^(1e) en zonder dit is niets ontstaan ^(2e) van wat bestaat.

Johannes heeft gezien dat waar Jezus kwam, er iets ontstaat en weer levend gemaakt werd en hij heeft begrepen dat wat in Genesis 1 staat reeds over Jezus vertelt... Dat is het fundament van deze brief!

Als je de Bijbel leest is het overigens opvallend hoe verschillend Paulus en Johannes bepaalde aspecten van Jezus benadrukken. Paulus benadert het reddingswerk van Jezus vooral vanuit een juridische hoek: Het bloed van Jezus heeft verzoening gebracht en geeft ons weer toegang tot de Vader.

Johannes benadert Jezus veel meer vanuit relatie — Jezus liet leven en licht zien. In tegenstelling tot Paulus, die pas na de dood van Jezus tot bekering is gekomen heeft Johannes drie jaar met Hem opgetrokken. Hij zag dat Jezus het koninkrijk van de hemel op aarde heeft gebracht – nog tijdens zijn leven. Hij zag liefde in actie.

Johannes heeft niet alleen ervaren dat Jezus God is, maar hij heeft ook ervaren dat Jezus liefde is... dat liefde ons met elkaar verbindt en ons ook met God (zowel Jezus als de Vader) verbindt.

Zo heeft Johannes dus ook gezien hoe Jezus leven bracht. Hoe Hij het licht in een wereld in duisternis was. Hij spreekt ook als enige evangelist over Jezus als "Ik ben het licht voor de wereld" en doet dat maar liefst twee keer (Joh. 8:12 en Joh. 12:46)".

Zijn evangelie vervolgt dan ook met ...

⁴In het Woord was leven en het leven was het licht voor de mensen.

⁵Het licht schijnt in de duisternis en de duisternis heeft het niet in haar macht gekregen.

Johannes schrijft overigens niet een of andere theoretische uiteenzetting. Hij heeft drie jaar met Jezus opgetrokken. Hij heeft het beleefd. Hij heeft Jezus in de ogen gekeken en Zijn stem gehoord. Hij heeft gezien hoe Jezus geleden heeft en heeft Hem daarna weer levend gezien! Hij gelooft het niet alleen – Hij weet het, omdat hij er bij was.

1 Johannes 1:1-29

¹ Wat er was vanaf het begin, wat wij gehoord hebben, wat wij met eigen ogen gezien en aanschouwd hebben, wat onze handen hebben aangeraakt, dat verkondigen wij: het Woord dat leven is.

² Het leven is verschenen, wij hebben het gezien en getuigen ervan, we verkondigen u het eeuwige leven dat bij de Vader was en aan ons verschenen is.

En Johannes wil dit niet voor zichzelf houden – Hij wil dat anderen dit ook horen – En waarom wil hij dat? Omdat hij liefde heeft gekregen voor het 'verloren'. Johannes is met Gods ogen naar zijn naasten gaan kijken. Hij heeft liefde gekregen voor anderen. Er kan namelijk geen eenheid zijn met God als er geen verkondiging is. Anders gezegd: Hoe kan een mens tot geloof komen als niemand hem/haar over Jezus verteld heeft?

En hierin schuilt een prachtig principe.

Als je verbonden bent met God dan ben je ook verbonden met je naasten. Maar kennelijk werkt het ook andersom. Als je, je met liefde verbindt met je naaste, dan ben je ook verbonden met God. ...dan ben je ook verbonden met de lichtdrager...

Even voor alle duidelijkheid – ik wil niet zeggen dat mensen tot geloof komen door elkaar lief te hebben – dat zou denk ik een behoorlijke dwaling zijn. Maar als je al bekeerd bent denk ik wel dat naastenliefde mensen nog dichter bij God brengt.

- 3 Wat wij gezien en gehoord hebben, verkondigen we ook aan u, opdat ook u met ons verbonden bent. En verbonden zijn met ons is verbonden zijn met de Vader en met zijn Zoon Jezus Christus.
- 4 We schrijven u deze brief om onze vreugde volkomen te maken.
- 5 Dit is wat wij hem hebben horen verkondigen en wat we u verkondigen: God is licht, er is in hem geen spoor van duisternis.

Vergelijk dit ook eens met Johannes 15

- 9 *Ik heb jullie liefgehad, zoals de Vader mij heeft liefgehad. Blijf in mijn liefde:*
- 10 *je blijft in mijn liefde als je je aan mijn geboden houdt, zoals ik me ook aan de geboden van mijn Vader gehouden heb en in zijn liefde blijf.*
- 11 *Dit zeg ik tegen jullie om je mijn vreugde te geven, dan zal je vreugde volkomen zijn.*
- 12 *Mijn gebod is dat jullie elkaar liefhebben zoals ik jullie heb liefgehad.*

Het lijkt een soort van wiskundige vergelijking te zijn

Met elkaar verbonden zijn =
Verbonden zijn met de Vader en met zijn Zoon Jezus Christus =
Houden van het Woord van God =
In het licht zijn/wandelen

... een paar verzen verder komt daar nog bij

In het licht zijn =
Zonden belijden =
Vrijgemaakt worden van zonden =
Niet meer willen zondigen
(*dat is overigens heel iets anders als nooit meer zondigen*)

en er volgen nu een aantal formules die steeds een bepaalde opbouw hebben ... Op basis van deze vergelijkingen (of beter – gelijkheden) komen onwaarheden aan het licht, want als het ene niet waar is, dan kan het andere dus ook niet waar zijn. Onmiddellijk daarna staat dan steeds in de volgende regel de oplossing om van een dergelijke geconstateerde onwaarheid weer verlost te worden.

- 6 *Als we zeggen dat we met Hem verbonden zijn terwijl we onze weg in het duister gaan, liegen we en leven we niet volgens de waarheid. (verbonden zijn =/(is namelijk strijdig zijn me) in het duister gaan)*
- 7 *Maar gaan we onze weg in het licht, zoals hijzelf in het licht is, dan zijn we met elkaar verbonden en reinigt het bloed van Jezus, zijn Zoon, ons van alle zonde.*
- 8 *Als we zeggen dat we de zonde niet kennen, misleiden we onszelf en is de waarheid niet in ons. (in het licht zijn =/(is namelijk strijdig zijn me) het niet belijden van zonden)*
- 9 *Belijden we onze zonden, dan zal hij, die trouw en rechtvaardig is, ons onze zonden vergeven en ons reinigen van alle kwaad.*

En dat is héél goed nieuws want ieder mens heeft gezondigd. Daar zijn Johannes en Paulus het overigens dan weer wel helemaal over eens (Paulus zegt bijvoorbeeld in Romeinen 5:12 *Door één mens is de zonde in de wereld gekomen en door de zonde de dood, en zo is de dood voor ieder mens gekomen, want ieder mens heeft gezondigd.*)

Johannes zegt het zo...

- 10 *Als we zeggen dat we nooit gezondigd hebben, maken we hem tot een leugenaar en is zijn woord niet in ons. (Houden van het Woord van God =/(is namelijk strijdig zijn met) niet belijden van zonden)*

In hoofdstuk 2 gaat Johannes verder, en neemt nu ook een stukje 'Paulus' theologie mee in zijn betoog

1 Johannes 2:1-10

¹ Kinderen, ik schrijf u dit opdat u niet zondigt. Mocht een van u echter toch zondigen, dan hebben wij een pleitbezorger bij de Vader: Jezus Christus, de rechtvaardige.

² Hij is het die verzoening brengt voor onze zonden, en niet alleen voor die van ons, maar voor de zonden van de hele wereld.

Johannes keert weer terug naar het wiel van de gelijkheden en vervolgt zijn betoog met de logica dat die gelijkheden ook behulpzaam zijn bij het blootleggen van onwaarheden. De vijand is namelijk de vader van de leugen (zegt Jezus in Joh 8:44), en de leugen (= onwaarheid) moet dus ontmaskerd worden.

³ Dat wij God kennen weten we doordat we ons aan Zijn geboden houden.

En versta dit vooral niet verkeerd. Vaak wordt dit uitgelegd als "Als ik heel erg mijn best doe om mijn aan Zijn geboden te houden, dan houdt God van me of dan krijg ik een goede relatie met God". Maar dat staat er niet, er staat: De lakmoes proef voor ons, of we in relatie staan met God, is door te kijken of we ons aan Zijn geboden houden. Wij kunnen namelijk op eigen kracht nooit volgens Zijn geboden leven (denk weer aan Romeinen 5:12), maar als wij de vruchten van de Geest (Galaten 5:22-23) in ons werkelijkheid zien worden, dan is daaraan te zien dat we een levende relatie met God hebben.

⁴ Wie zegt: 'Ik ken hem', maar zich niet aan zijn geboden houdt, is een leugenaar; de waarheid is niet in hem.

⁵ In wie zich aan Gods woord houdt, is zijn liefde ten volle werkelijkheid geworden; hierdoor weten we dat we in hem zijn.

⁶ Wie zegt in hem te blijven, behoort in de voetsporen van Jezus te treden.

Opnieuw... Dit is geen opdracht maar een gevolg van... Als in Hem blijft ... dan ga je automatisch in zijn voetsporen treden... Maar als je probeert om door in Zijn voetsporen treden - in Hem te komen, dan zal dat vrijwel zeker niet lukken.

⁷ Geliefde broeders en zusters, ik houd u in deze brief geen nieuw gebod voor maar een oud, dat u vanaf het begin bekend is. Dat oude gebod is de boodschap die u gehoord hebt.

Als je kijkt naar de wetten in Leviticus (hoofdstuk 19) dan zie je dat veel van de voorschriften tot doel hebben om 'om te zien' naar je naaste. Ook de tien geboden (Exodus 20 en Deut. 5) bevatten 4 geboden die gedrag om in harmonie met God te leven voorschrijven, maar vervolgens 6 geboden die gedrag om in harmonie met je naaste te leven voorschrijven.

Wat wel nieuw is, is dat het licht van de wereld, Jezus, is verschenen. Denk nog even aan het evangelie van Johannes 1.

⁴ *In het Woord was leven en het leven was het licht voor de mensen.*

⁵ *Het licht schijnt in de duisternis en de duisternis heeft het niet in haar macht gekregen.*

Dus er is wel degelijks iets nieuws aan dit oude gebod toegevoegd.

⁸ Toch is het ook een nieuw gebod, omdat de duisternis wijkt en het ware licht al schijnt, en dit is werkelijkheid in Jezus' leven en in uw leven.

En nu geeft Johannes ook hier weer een voorbeeld van een gelijkheid die een onwaarheid aan het licht brengt...

⁹ Wie zegt in het licht te zijn maar zijn broeder of zuster haat, bevindt zich nog altijd in de duisternis.

En ook nu staat onmiddellijk in de volgende regel de oplossing om van deze onwaarheid verlost te blijven.

¹⁰ Wie de ander liefheeft, blijft in het licht en komt niet ten val,

¹¹ maar wie de ander haat, bevindt zich in de duisternis. Hij gaat zijn weg in het duister, zonder te weten waarheen die weg voert, want de duisternis heeft hem blind gemaakt.

¹² Kinderen, ik schrijf u dat uw zonden u vergeven zijn omwille van Zijn naam.

Als we deze teksten tot ons laten doordringen, dan wordt het antwoord van Jezus op de vraag van een wetgeleerde ook duidelijker.

Matteus 22:36-40

³⁶ "Meester, wat is het grootste gebod in de wet?"

³⁷ Hij antwoordde: "Heb de Heer, uw God, lief met heel uw hart en met heel uw ziel en met heel uw verstand.

³⁸ Dat is het grootste en eerste gebod.

³⁹ Het tweede is daaraan gelijk: heb uw naaste lief als uzelf.

⁴⁰ Deze twee geboden zijn de grondslag van alles wat er in de Wet en de Profeten staat."

Het antwoord verbindt opnieuw de eerste vier en de laatste zes geboden

Samenvattend:

Leugens zijn:

⁶ Immoreel gedrag vertonen en zeggen dat we met Hem verbonden zijn

⁸ Zeggen dat de zonde geen vat op ons heeft als we God kennen

¹⁰ Zeggen dat we nooit gezondigd hebben

Er is een duidelijke relatie tussen

Met elkaar verbonden zijn en lief hebben

Verbonden zijn met God

Het Woord liefhebben (Het Woord = Jezus)

In het licht zijn/wandelen (en dat is zichtbaar aan gehoorzaamheid)

Zonden belijden en hersteld worden

Maar het begint met het liefhebben van God en dan het liefhebben van je naaste.

³⁷ "Heb de Heer, uw God, lief met heel uw hart en met heel uw ziel en met heel uw verstand.

³⁸ Dat is het grootste en eerste gebod.

³⁹ Het tweede is daaraan gelijk: heb uw naaste lief als uzelf.

Voor de huisgroep:

- Geloof je dat God van je houdt, ook als je weinig of niets voor je naasten doet? Hoe zit dat met mensen die nog niet bekeerd zijn? (Lees eerst Romeinen 8 :28-39)
- Waar zie je raakvlakken tussen het lied 'City on the hill' en deze preek?
- Waarom is de volorde van het eerste gebod, en het tweede gebod (Matteus 22:36-40) zo belangrijk. Wat is het gevaar als je deze om draait?
- Lees Efeze 2:8-10. Let vooral op de opbouw van vers 10. Worden wij gered zodat we goed kunnen zijn voor onze naaste – of – kunnen we door goed te doen voor onze naasten redding verkrijgen?
- Lees 1 Johannes 1, nog eens goed door – zie je nog andere zaken in de tekst die niet besproken zijn. Wat betekent de bijzin aan het einde van vers 2?
- Waarom zou alleen Johannes als enige evangelist naar Jezus verwijzen als "Ik ben het licht voor de wereld" (Joh. 8:12 en Joh. 12:46) of als enige naar Jezus refereren als Gods Woord – waarom de anderen niet?
- Kan je van Jezus houden, zonder de Bijbel te lezen – waarom wel/niet?
- Lees Jesaja 55:8-13. Wat zegt dit stuk over Jezus? (Tip: Jezus is het Woord van God)
- Bid voor en met elkaar